

رام - سوم شهریور

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

سوم شهریور

روز سوم شهریور سال ۱۲۵۰ هجری خورشیدی (۷ جمادی‌الثانی ۱۲۷۷ق) مستشارالدوله از تهران در نامه‌ای به آخوندزاده نوشت: «امان است ای انسان کامل! دنیا تمام شد و ما نتوانستیم به قدر ذره‌ای خدمت به ملت و وطن بکنیم.» ربع قرن بعد روز چهارشنبه سوم شهریور ۱۲۸۷ (۲۷ رجب ۱۳۲۶ق) سید حسن شریف‌زاده پسر شریف‌العلمای تبریزی جلوی کنسولگری فرانسه ترور شد و درگذشت. هفت سال بعد (۱۲۹۵) حاج شیخ جمال‌الدین (پدر جمالزاده) که از رهبران مشروطه‌خواه بود در اصفهان از طرف قشون روس بازداشت شد و به قم تبعیدش کردند. علمای اصفهان ضمن تلگرافی به صدرالعلماء مجتهد و برادرش آقا میرزا محسن در مورد گرفتاری شیخ جمال‌الدین توضیح دادند و برایش طلب یاری کردند.

بامداد روز سوم شهریور سال ۱۲۹۷ رشیدالسلطان و حسین خان‌الله دو نفر از اعضای کمیته مجازات به کیفر ترور ند نفر در میدان توپخانه به دار مجازات آویخته شدند. به دنبال اعدام این دو نفر مردم تهران ابراز احساسات و شادمانی نموده مجازات بقیه اعضای کمیته را خواستار شدند. درست در همین روز کمون باکو که به رهبری شاهومیان شکل گرفته بود و از پنج ماه پیش سیطره‌ی کمونیستها بر آران را رقم زده بود، پایان یافت.

در سوم شهریور ۱۳۱۶ رضا شاه همراه با دکتر مهدی بیانی در مراسمی تاسیس کتابخانه‌ی ملی ایران را اعلام کردند. این کتابخانه در کنار موزه‌ی ایران باستان ساخته شده بود و کتابخانه‌ی دارالفنون به علاوه‌ی سی هزار کتاب از کتابخانه‌ی ملی انجمن معارف هسته‌ی مرکزی دارایی‌هایش را تشکیل می‌داد. هشت سال بعد (۱۳۲۴) سید جعفر پیشه‌وری به دنبال رد اعتبارنامه‌اش در مجلس و توقیف روزنامه آژیر با خشم و طغیان

وارد تبریز شد و به برنامه‌ی کمونیستها و سپاه سرخ شوروی برای تجزیه‌ی آذربایجان پیوست. هشت سال بعد (در سال ۱۳۳۲) درست پس از سرنگونی مصدق و کشمکش بر سر نهضت ملی شدن صنعت نفت بیانیه‌ای با امضای نواب صفوی در روزنامه‌ی کیهان منتشر شد که در آن چنین جملاتی وجود داشت: «... هر کس عملاً با احکام خدا مخالفت کند اطاعت او حرام و مخالفتش واجب است. من به همین دلیل با دولت مصدق به شدت مخالف بوده و او در تمام حکومتش از ترس من و برادرانم در گوشه خانه متحصن بود و هر واسطه‌ای برای سازش با من می‌فرستاد چون حاضر نبود که تسلیم حکم خدا شود مایوس می‌شد، ... شاه و نخست وزیر و وزرا عملاً باید دارای مذهب شیعه و مروج آن باشند و باید قوانینی که مخالف احکام مقدس خداست و به غلط از مغزهای پوسیده گمراهانی تجاوز کرده لغو و باطل گردیده و به عمر کثیف منکرات و مفساد خاتمه داده شود و در مرحله اولی مسکرات خانمانسوز و لختی و بی قیدی شرم آور زنان و موسیقی شهوت انگیز فضیلت کش و رقااص خانه‌های جنایت بار و قوانین قضایی پوسیده اروپایی از میان برود و تعالیم عالی و احکام حیات بخش اسلام جایگزین آنها گردد و با اجرای برنامه عالی اقتصادی اسلام فقر و محرومیت اکثریت مردم مسلمان ایران و فواصل خطرناک طبقاتی پایان یابد...»

در همین روز سرلشکر زاهدی یک قطعه نشان درجه اول تاج دریافت کرد، آیت‌الله سید محمد بهبهانی در کاخ سعدآباد با شاه ملاقات و گفتگو کرد، و اعلام شد که همهی سازمانی و عزل و نصب‌های وزیر سابق دادگستری که در دوران دکتر مصدق صورت گرفته بود ملغی و کان لم یکن شده است. دیوان دادرسی دارائی و محاکم نظامی نیز به وضع سابق بازگشتند. به دنبال این تحولات صدور نفت ایران به غرب دوباره از سر گرفته شده و دو سال بعد (در ۱۳۳۴) قرارداد فروش نفت با یک کمپانی ژاپنی امضاء و مبادله شد و بر مبنای آن قرار شد ایران سالانه ۲۵۰ تن نفت خام و تصفیه شده در اختیار شرکت ژاپنی قرار می‌دهد. در سوم شهریور سال ۱۳۳۹ دادستان تهران پنج‌تا از صندوقهای رأی‌گیری در انتخابات تهران را باطل کرد. در نتیجه موجی از اعتراضها برخاست و حزب مردم و گروه منفردین انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی را به خاطر تقلب نامشروع و باطل دانستند.

سوم شهریور سال ۳۵۷ میلادی روزی بود که یولیانوس سزار روم در نبرد استراسبورگ پیروزی مهمی بر قبایل آلمانی به دست آورد. در همین روز به سال ۶۴۹ هجری خورشیدی لویی نهم شاه فرانسه (تصویر روبرو) در جریان جنگهای صلیبی هشتم در تونس درگذشت و به همین خاطر او را لویی مقدس (سنت لویی) نامیدند. در ۹۲۲ ژاپنی‌ها برای اولین بار اروپاییان را و سلاحهای آتشین‌شان را دیدند و در ۱۱۹۳ انگلیسی‌ها در دومین روز از سوزاندن واشنگتن ساختمانهای خزانه‌داری، کتابخانه‌ی

کنگره و وزارت جنگ آمریکایی‌ها را آتش زدند. در ۱۳۱۹ هم برای اولین بار هواپیماهای انگلیسی برلین را بمباران کردند.

این روز با استقلال‌های پیاپی در کشورهای مستعمره و اشغال شده نیز مصادف بوده است. در ۱۲۰۴ اروگوئه از برزیل مستقل شد، در ۱۲۰۹ در بلژیک انقلاب شد، در ۱۳۲۳ متفقین پاریس را از متحدین ستاندند و در ۱۳۷۰ بلاروس از شوروی مستقل شد.

در این روز چندین دستاورد علمی و فنی نیز تحقق یافته است. در سوم شهریور سال ۹۸۸ هجری خورشیدی گالیله طرز کار تلسکوپش را برای حقوقدانان و نیزی نمایش داد، در ۱۲۷۳ کیتاساتو شیباسابورو عامل مولد مرگ سیاه یعنی باکتری طاعون را شناسایی کرد، و در ۱۲۹۳ کتابخانه‌ی مدرسه‌ی کاتولیکی لوون در جریان جنگ جهانی اول به دست آلمانها نابود شد و صدها هزار نسخه کتاب ارزشمند از میان رفت. در ۱۳۲۷ برای اولین بار نشست کنگره‌ی آمریکا از تلویزیون پخش شد، و در ۱۳۶۰ فضاورد ویجر ۲ به نزدیکی مدار کیوان و هشت سال بعد در همین روز (۱۳۶۸) به مدار نپتون رسید. در ضمن در سوم شهریور ۱۳۷۰

لینوس توروالدس نخستین نسخه از نرم‌افزار لینوکس را منتشر کرد، در ۱۳۸۰ عالی‌ه خواننده‌ی آمریکایی در

جریان سقوط هواپیمایش کشته شد

عاده

کیتاساتو شیباسابورو

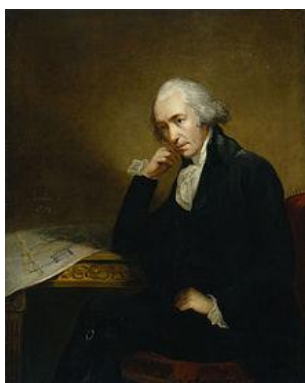
لینوس توروالدس

سوم شهریور زادروز چند شخصیت نامدار و همچنین سالگرد مرگ شمار فراوانی از مشاهیر بوده

است.

یوهان گوتفرید هردر فیلسوف و شاعر آلمانی (۱۱۲۳)، لویی آنتوان دو سن ژوست سیاستمدار و

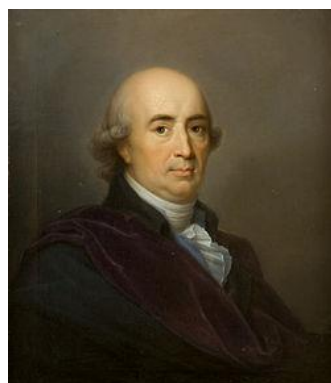
انقلابی فرانسوی (۱۱۴۶)، و هانس آدولف کربس بیوشیمیست نامدار آلمانی (۱۲۷۹) در این روز زاده شده‌اند.

جیمز وات

سن ژوست

هردر

هیوم

درگذشتگان این روز هم عبارتند از پلینی مهتر (۷۹ میلادی)، دیوید هیوم (۱۱۵۵)، جیمز وات مخترع ماشین بخار (۱۱۹۸)، ویلیام هرشل اخترشناس و موسیقی‌دان آلمانی تبار (۱۲۰۱)، مایکل فارادی (۱۲۵۶)، فریدریش نیچه (۱۲۷۹)، نیکولای گومیلیوف ادیب و منتقد روس (۱۳۰۰)، آلفرد کینزی جانورشناس و جامعه‌شناس آمریکایی (۱۳۳۵) و نیل آرمسترانگ فضانورد (۱۳۹۱)

هانس آدولف کربس

پلینی مهتر

نیکولای گومیلیف

ویلیام هرشل